Vysvětlení k hodnocení kritérií

Poslední verze našeho Průvodce zelenější elektronikou srovnává výrobce elektroniky ve třech oblastech: energie & klima, zelenější výrobky a udržitelný provoz.

Kritéria hodnocení odrážejí požadavky Greenpeace určené výrobcům elektroniky v následujících oblastech:

- Snížení emisí skleníkových plynů prostřednictvím energetické účinnosti a obnovitelné energie
- Odstranění nebezpečných látek z produktů
- Odpovědný zpětný odběr a recyklace starých výrobků [1.]
- Ukončení používání neudržitelných materiálů při výrobě a balení

Předchozí verze průvodce hodnotily společnosti v následujících kritériích: chemické látky, elektronický odpad a energie. Hodnocení podle verze č. 17 se liší především zařazením jednotlivých kritérií do nových kategorií (Energie & klima, Zelenější výrobky a Udržitelný provoz).

V oblastech, kde Greenpeace zaznamenalo určitý pokrok, byla hromadná kritéria sloučena do jednoho souhrnného kritéria s důrazem na naplňování předchozích závazků. V oblastech, kde je potřeba, aby průmysl učinil další pokrok, především co se týče energetické politiky i praxe, jsme přepsali a zesílili současná kritéria. Do skupiny kritérií „Udržitelný provoz“ jsme přidali nová, zaměřená na původ papírových výrobků a problematický původ nerostných surovin (krvavé nerosty), a do kategorie „Zelenější produkty“ spadají kritéria hodnotící životní cyklus výrobku.

V důsledku úprav ve struktuře kritérií se změnil i systém hodnocení. Podle složitosti kritéria je možné přidělit maximálně 3, 5 nebo 8 bodů. V novém systému tak již nebude v žádném kritériu dvojí bodování. Maximum bodů, kterého lze dosáhnout, činí 69, získané body jsou převedeny na stupnici od nuly do 10.

Greenpeace klade důraz na naléhavost boje s klimatickými změnami a snaží se výrobce přimět k tomu, aby zlepšili svou firemní politiku ve vztahu k ochraně klimatu. Z tohoto důvodu byla přehodnocena a aktualizována energetická kritéria.

Kritéria v kategorii Energie & klima

Kritéria, na základě kterých budou společnosti vyhodnocovány:

1. Zveřejnění emisí skleníkových plynů
2. Závazek na snížení vlastních krátkodobých a dlouhodobých emisí skleníkových plynů
3. Plán čisté energie zahrnující narůstající podíl obnovitelné energie a opatření ke zvýšení energetické účinnosti a ke snížení emisí skleníkových plynů
4. Podpora čisté energie na národní a nadnárodní úrovni

Kritéria v kategorii Zelenější výrobky

Tato kritéria se zaměřují na environmentální aspekty elektronických výrobků v řadě oblastí:

1. Energetická účinnost nových modelů specifických výrobků
2. Výrobky na trhu bez obsahu nebezpečných látek
3. Využívání již použitých a recyklovaných (post-consumer) plastů ve výrobcích
4. Životní cyklus výrobku

Kritéria v kategorii Udržitelný provoz

Tato kritéria zkoumají, jak společnosti zohledňují během výrobního procesu v rámci svého dodavatelského řetězce environmentální aspekty, a to až do konce životnosti výrobku:

1. Snížení emisí skleníkových plynů v dodavatelském řetězci u hlavních dodavatelů
2. Firemní politika, realizace a podpora odpovědného zacházení s chemickými látkami
3. Firemní politika a praxe při výběru surovin pro papírové výrobky
4. Firemní politika a praxe nevyužívání „krvavých nerostů“
5. Odpovědnost výrobce za dobrovolný zpětný odběr elektronického odpadu

1.Tyto dvě oblasti spolu souvisí. Používání škodlivých chemických látek v elektronice následně téměř znemožňuje její recyklaci.

Výsledné hodnocení společností

Společnosti mají možnost zlepšit své výsledky, neboť průvodce bude pravidelně aktualizován. Avšak z celkového hodnocení budou odečítány trestné body v případě, že Greenpeace zjistí, že společnost lže, používá praktiky dvojích standardů nebo se chová jakkoli jinak nevhodně.

Upozornění

Cílem „Průvodce zelenější elektronikou“ je vyčistit odvětví elektroniky a přimět výrobce k převzetí odpovědnosti za celý životní cyklus jejich produktů, včetně elektronického odpadu, který jejich výrobky tvoří, a také za spotřebu energie a provoz jejich výrobků.

Průvodce nehodnotí společnosti na základě pracovních norem, sociální odpovědnosti ani žádných jiných kritérií, ovšem uznává, že jsou při výrobě a použití elektronických výrobků důležitá.

Změny v hodnoticím průvodci

Poprvé byl „Průvodce zelenější elektronikou“ vydán v srpnu 2006. Na základě firemní politiky a vztahu k jedovatým chemikáliím a recyklaci v něm bylo hodnoceno 14 nejprestižnějších výrobců osobních počítačů a mobilních telefonů.

V šestém vydání průvodce jsme přidali vedoucí výrobce televizí, jmenovitě společnosti Philips a Sharp, a rovněž výrobce herních konzolí Nintendo a Microsoft. Ostatní vedoucí značky na trhu v oblasti výroby televizí a herních konzolí jsou již také v průvodci zahrnuty.

V osmé edici jsme zpřísnili některá existující kritéria zaměřená na oblasti jedovatých chemikálií a elektronického odpadu a ke každé z nich jsme přidali další kritérium. Dále jsme přidali pět nových kriterií do oblasti energie. Ve čtrnáctém vydání byla zpřísněna kritéria pro princip předběžné opatrnosti.

Sedmnácté vydání již vyšlo v přepracované verzi, aby průvodce lépe zohledňoval priority kampaně a poskytoval komplexnější hodnocení v oblastech, ve kterých výrobci elektroniky ovlivňují životní prostředí. Kritéria tak byla zařazena do nových kategorií: Energie & klima, Zelenější výrobky a Udržitelný provoz. Řada prvků z předchozích kritérií zůstává, avšak byly uspořádány a aktualizovány s větším zaměřením na konkrétní opatření spíš než na závazky.

Nyní průvodce hodnotí 15 předních výrobců osobních počítačů, televizí, mobilních telefonů. Fujitsu, výrobci herních konzolí Nintendo a Microsoft již nejsou zařazeni a výrobce mobilních telefonů Motorola byl nahrazen společností RIM.

Poslední verzi průvodce naleznete na: www.greenpeace.cz

Společnosti Sony byl z celkového hodnocení přidělen trestný bod za její nesouhlasné vyjádření k normám energetické účinnosti v Kalifornii (konkrétně CA Title20 Battery chargers systems a SB 454: Enforcement of energy efficiency appliance standards).

Společnosti Sony a LGE jsou vedeny jako klienti Asia Pulp & Paper (APP), která je zodpovědná za nelegální těžbu dřeva a odlesňování v Indonésii. Společnosti Sony a LGE by se měly okamžitě a veřejně zavázat k ukončení používání papíru nebo balicích potřeb poskytovaných společností APP, jinak riskují další trestné body v příštím vydání průvodce.

Společnosti, které jsou členy obchodních asociací ITI a CEA, byly upozorněny, že riskují udělení trestných bodů v budoucích vydáních průvodce – to se týká všech hodnocených firem kromě společností Sony Ericsson, LGE a Acer. V poslední době tyto průmyslové asociace vznesly připomínky proti přísnějším normám energetické účinnosti v rámci kalifornských předpisů o účinnosti spotřebičů (zahrnutí počítačů a serverů, námitky proti pravidlům v systému dobíjení baterií). Je nutné, aby se firmy distancovaly od takovýchto postojů a kdykoli byly s to vyjádřit podporu přísnějším standardům energetické účinnosti pro všechny elektronické výrobky.

Trestné body dříve udělené společnostem Toshiba, Samsung, LGE, Dell a Lenovo za opuštění závazku odstranit PVC a bromované zpomalovače hoření byly těmto firmám opět navráceny, protože na trh uvedly výrobky bez těchto nebezpečných látek.